

Din Kültürü ve Ahlak Bilgisi

12. SINIF

Hint ve Çin Dinleri

Budizm - 2

■ ÖNCEKİ DERSİMİZDE NELER VARDI?

Budizm – 1

- Budizm'im tarihsel süreci
- Budizm'in İnanç Sistemi
- Budizm'deki Dört Yüce Hakikat
- Sekiz Dilimli Yol
- Nirvana, Karma

■ NELER ÖĞRENECEĞİZ?

Budizm – 2

- ✓ Budizm'in Ritüelleri
- ✓ Budistlerin Kutsalları ve Sembolleri
- ✓ Yoga ve Meditasyon
- ✓ Bayramlar

Budizm'in Ritüelleri

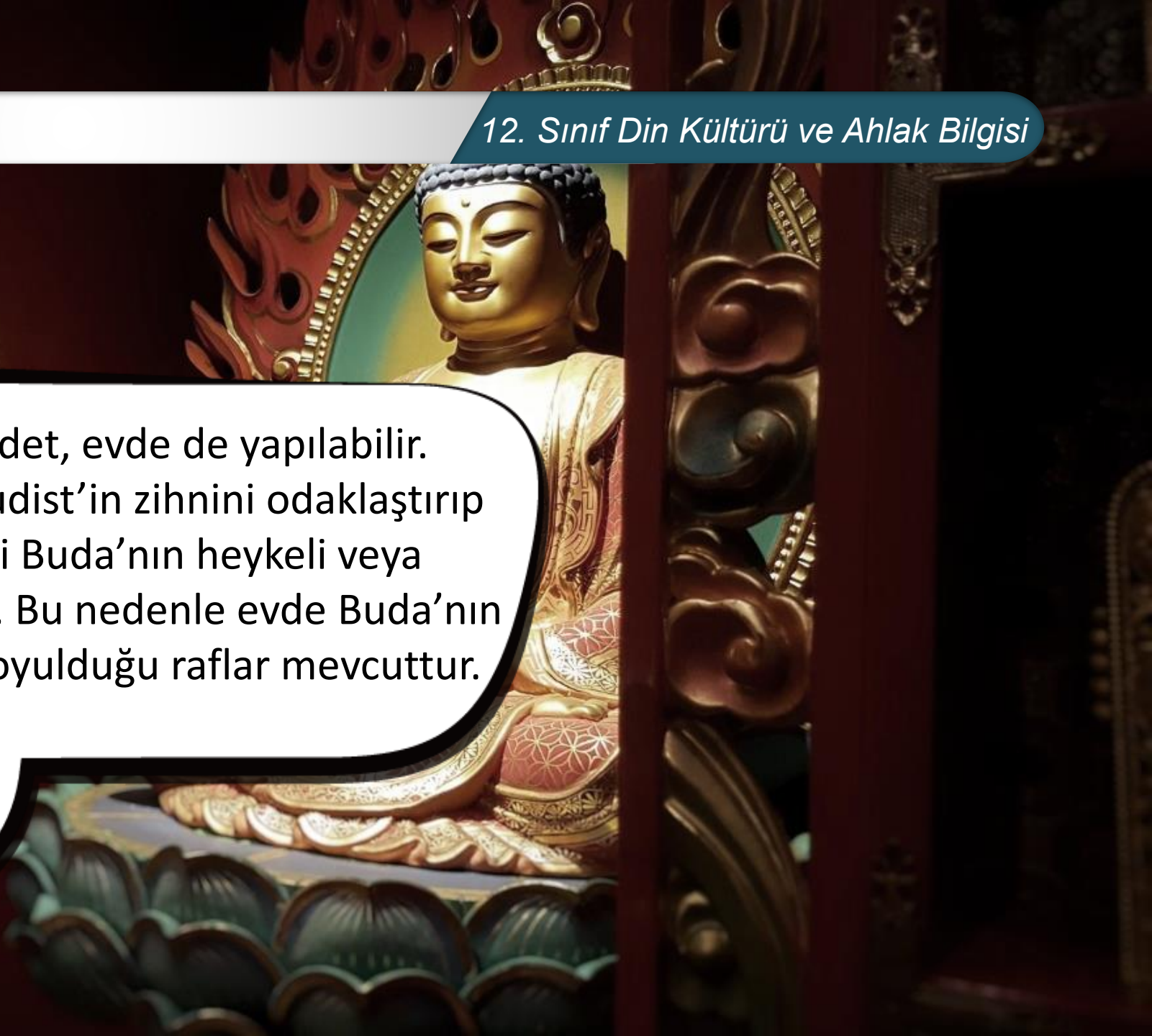
- Budizm'de ferdî yani tek başına ibadet esastır.
- Bu nedenle ibadet amaçlı inşa edilen yapılarda küçük bölümler yer alır.
- Budist dinî yapılara çoğunlukla "Vihara" denir.

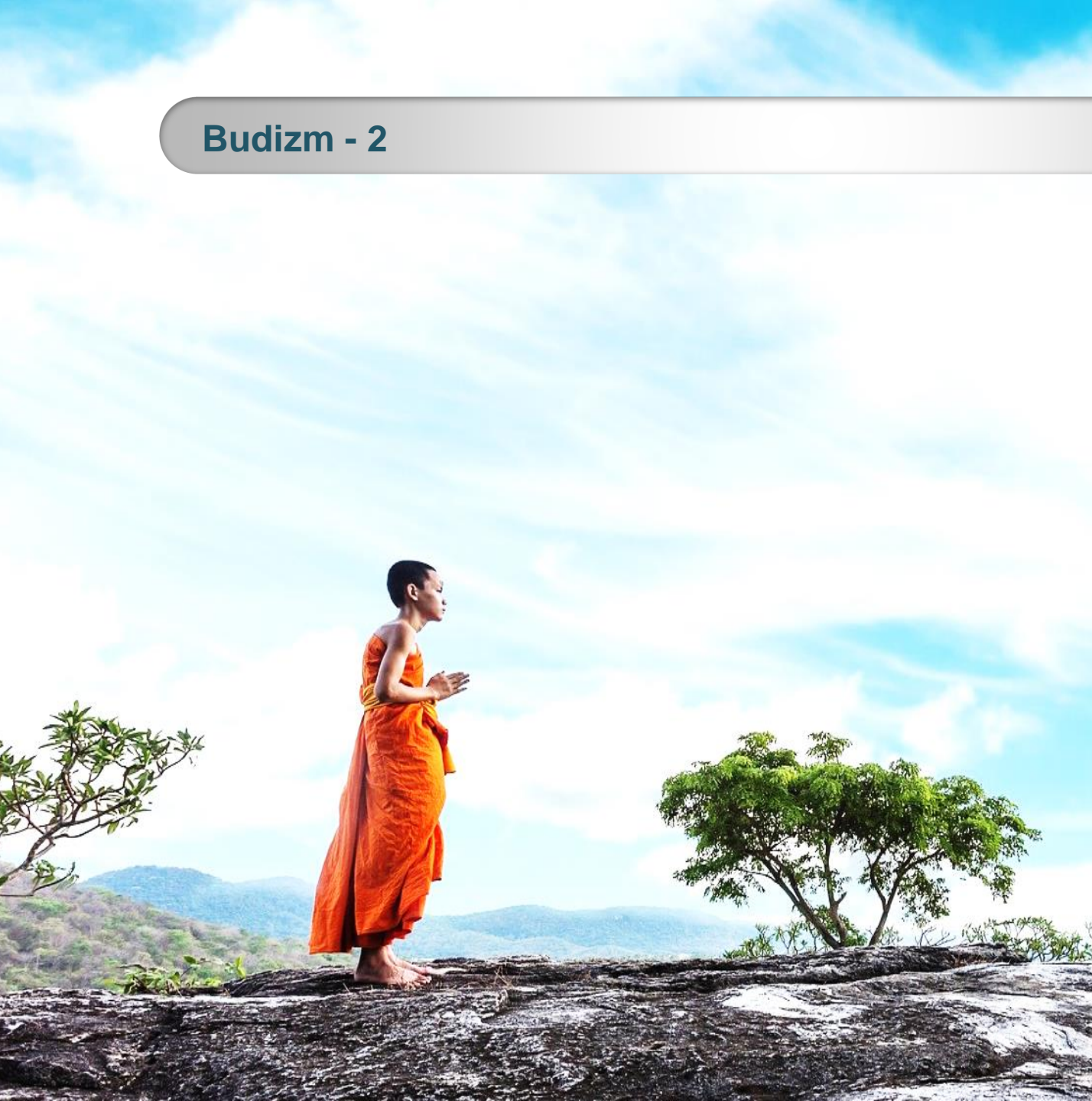

- Vihara Budist dilinde mesken veya ikamet yeri anlamına gelir.
- Viharalar, genel ayin salonu, meditasyon odası, keşişlerin kaldığı odalar, stupa (kutsal emanetler bölümü) ve avludan oluşan bir külliye gibidir.
- Büyük olarak inşa edilen bu binalar hem Budist rahiplerin ikamet yerleri hem de Budist dindarlar için kutsal mekânlardır.

Budizm'de ibadet, evde de yapılabilir. Evlerde her Budist'in zihnini odaklaştırıp ibadet edeceği Buda'nın heykeli veya resmi bulunur. Bu nedenle evde Buda'nın tasvirlerinin koyulduğu raflar mevcuttur.

- Budizm'de, Buda tanrılaştırılmış ve ibadetin ana merkezine oturtulmuştur.
- İbadet esnasında Buda'ya dua edilir ve ondan bir şeyler istenir.
- İbadetin ana ilkesi karma-tenasüh çemberinden kurtulmaktır.

- Budistler tapınağa girince önce ayakkabılarını çıkarır, sonra Buda heykelini selamlar ve ardından tapınağın bir köşesine çekilerek meditasyon yaparlar.

- "Buda'ya, Dhamma'ya ve Sangha'ya sığınırım." diyerek ayine başlar ve kutsal metinlerden pasajlar okurlar.
- İbadet yaparken elleri göğüs hizasında birleştirip alnını yere koyarak saygılarını gösterirler. Bu hareketi üç defa yaparlar.
- Ayrıca ibadetlerini yerine getirme esnasında mabetlerine çiçek, tütsü, meyve, sebze sunar, ışık, ateş ve mum yakarlar.

- Sangha teşkilatı dünyanın en eski rahipler topluluğudur.

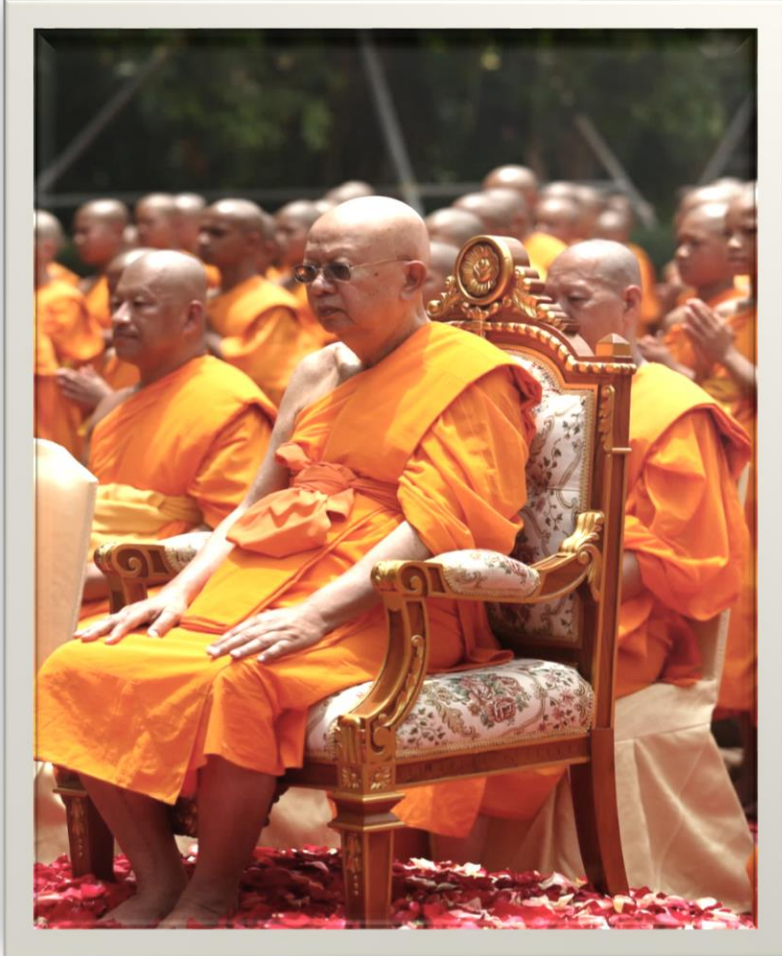

- Rahipler, manastırda bir köşeye çekilip insanlardan uzak yaşarlar.

- Budizm'de ruhbanlık hayatı vardır.
- Budist rahipler fakirlik ve sessizlik içinde yaşarlar.
- Rahiplikten ayrılmadıkları sürece evlenemezler.

- Rahiplik teşkilatına giren saç ve sakalını keser, sarı veya turuncu elbiseler giyer, yetkili rahibin önünde üç defa “iman ikrarında” bulunur.
- Rahipler giydikleri turuncu ve sarı elbiselerin pozitif enerji taşıdığına inanırlar.

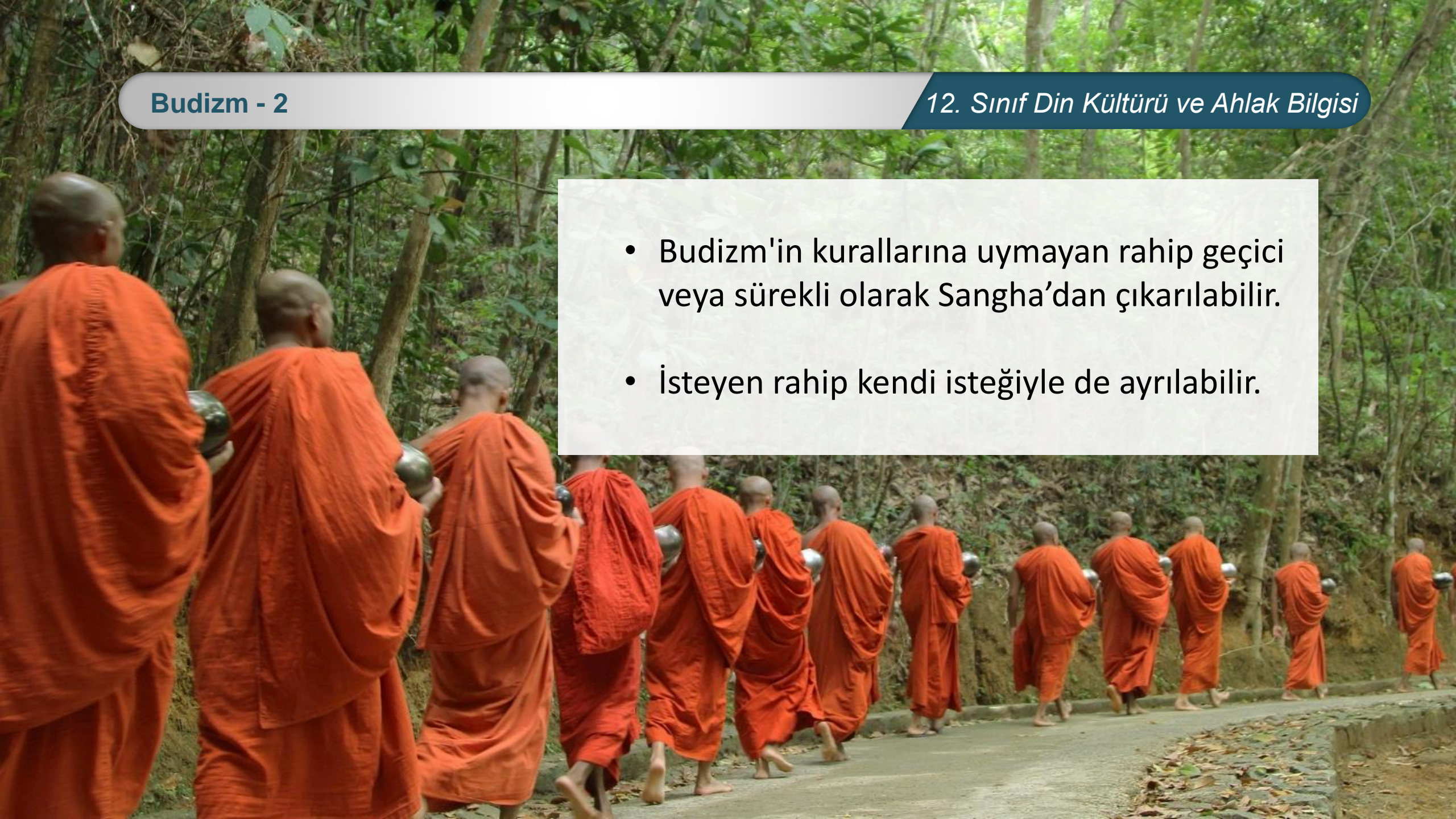

- Budist rahipler erken kalkar ve kısa bir duadan sonra günlük yiyeceğini toplamak için halkın arasına karışarak dilencilige çıkarlar.
- İki öğünlük yiyeceği sadaka tasına biriktirdikten sonra manastırlarına geri dönerler.

Rahipler günlerini genel olarak kutsal kitap okuma, meditasyon ve dua ile geçirirler.

- Budizm'in kurallarına uymayan rahip geçici veya sürekli olarak Sangha'dan çıkarılabilir.
- İsteyen rahip kendi isteğiyle de ayrılabilir.

- Budistler arasında en büyük ayrılık, rahipler ile rahip olmayanlar arasındadır.
- Önceki hayatında rahip olanlar hariç kimse Nirvana'ya eremez.

- Budistler dua ederken “dua tekerleği (çakra) veya tespîh” kullanırlar.
- Rahiplerin sol bileklerine taktıkları bu tespîhler 108 taneden oluşur.

- Tespilh, Budist ibadetinde önemlidir.
- Çünkü ibadet esnasında tespilhleri ellerine aldıklarında Buda ile bağlantı kurduklarına inanırlar.

- Budizm'de çocuklar ve fakir kimselerin cenazeleri gömülür.
- Zengin aileler ise Hinduların yaptığı gibi ölülerini yakarlar.

Budistlerin Kutsalı ve Sembolleri

Buda'nın sözleri olan ve en eski Budist kutsal kitabı sayılan Tripitaka (Üç Sepet) üç bölümden oluşmaktadır.

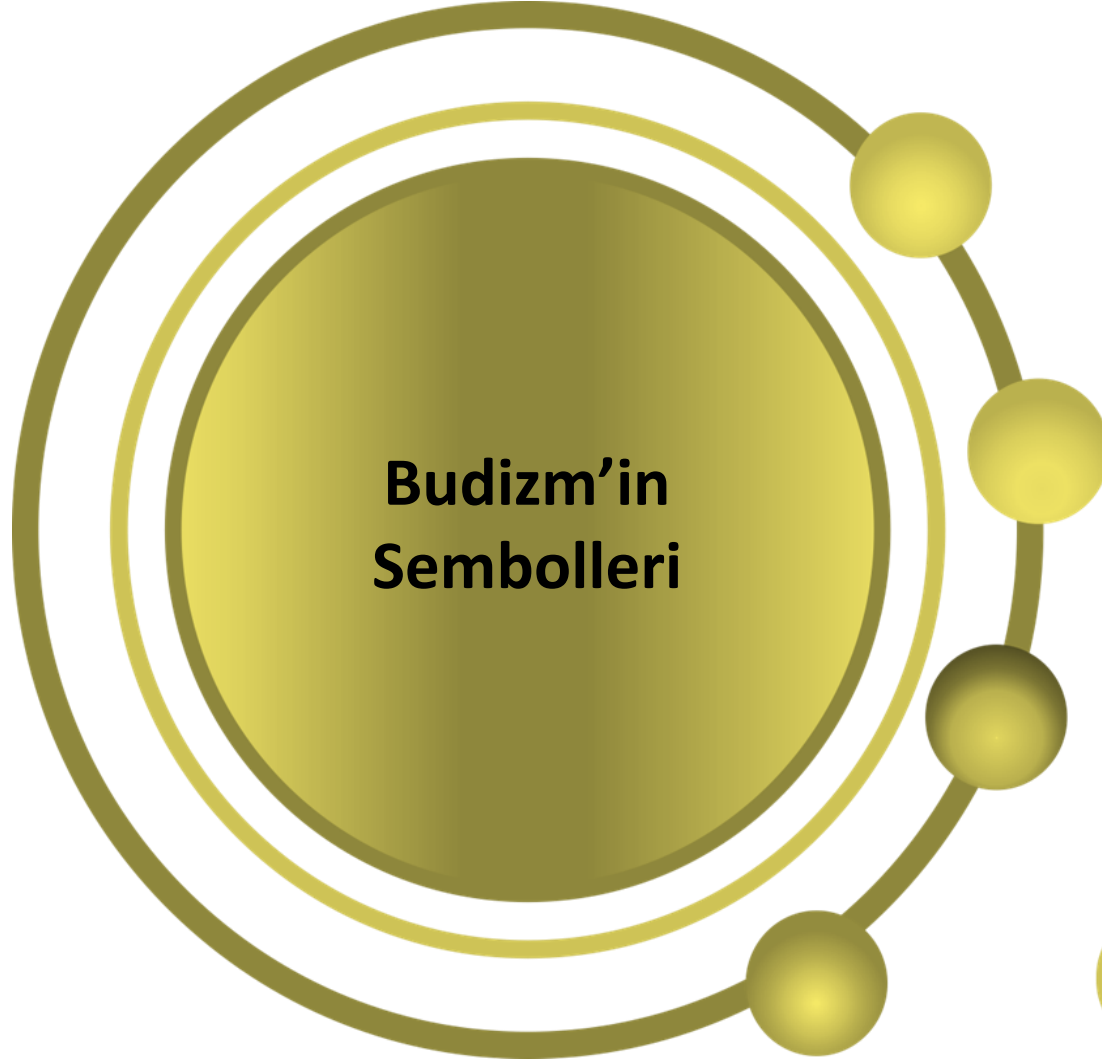
Viyana Pitaka (Disiplinler Sepeti)

Sutta Pitaka (Vaazlar Sepeti)

Abhidhamma Pitaka
(Doktrinler Sepeti)

- Buda'nın heykelleri, hatıraları ve Budist azizlerin kişisel eşyalarını içinde bulunduran mabetler (stupa veya pagoda) budistler tarafından kutsal kabul edilmektedir.

**Dharma Çakra
(Yasa Tekerleği)**

**Mandala
(Renkli Tefekkür Tekerleği)**

Üç Mücevher

Lotus Çiçeği

"Om! Lotus'taki
mücevher! Hum!"

Budizm inancında en çok
kullanılan kutsal söz.

Buda'nın
doğduğu yer
(Lumbuni)

Aydınlanmaya
ulaştığı incir
ağacının altı
(Bodhgaya)

İlk vaazını
verdiği yer
(Sarnath)

Öldüğü yer
(Kushinagar)

- Bu mekanlar Budizm'de kutsal kabul edilmekte ve buralara yapılan ziyaretin kişinin Nirvana'ya ulaşmasına yardımcı olacağına inanılmaktadır.

Yoga ve Meditasyon

- Sekiz Dilimli Yol'un unsurlarından olan Doğru Muhakeme ve Doğru Meditasyon maddeleri, meditasyon uygulamasının ne kadar önemli olduğunu gösterir.
- Bu bağlamda zihin ve vücudun uygunsuz taleplerinin kontrol altına alınmasını amaçlayan yoga ve meditasyon uygulamaları, Budizm'de bir ritüeldir.

Bayramlar

- Ay takvimini kullanan Budistler, her ayın birinci (hilal) ve on beşinci (dolunay) günlerini "ziyaret günü" diye isimlendirip viharalarda meditasyon yapan keşişlere katılırlar.
- Her ay yapılan bu bayramın dışında mezheplere göre farklı zamanlarda kutladıkları bayramlar da vardır.

■ NELER ÖĞRENDİK?

✓ Budizm'in Ritüelleri

- İbadetler genelde tek başına yapılır. Dinî yapılara “Vihara, Stupa veya Pagoda” denir. Kutsal kitapları “Tripitaka” (Üç Sepet) dir. Buda tanrılaştırılmıştır.
- İbadetin amacı karma-tenasüh çemberinden kurtulmaktır.
- Dua ederken “dua tekerleği (çakra) veya tespih” kullanırlar.

- ✓ Ruhbanlık hayatı vardır. Rahipler fakirlik içinde yaşar ve rahiplikten ayrılmadan evlenemezler. Sadece rahipler Nirvana'ya erebilir.
- ✓ **Yoga ve Meditasyon;** Zihin ve vücudun uygunsuz taleplerinin kontrol altına alınmasıdır.
- ✓ **Bayramlar;** Ay takvimine göre, her ayın birinci (hilal) ve on beşinci (dolunay) günlerini "ziyaret günü" diye isimlendirip viharalarda meditasyon yaparlar.

- ✓ **Kutsal Sembolleri;** Dharma çakra (yasa tekerleği), Mandala (renkli tefekkür tekerleği), üç mücevher ve lotus çiçeğidir.
- ✓ **Kutsal mekanları:** Buda'nın doğduğu yer (Lumbuni), aydınlanmaya ulaştığı incir ağacının altı (Bodhgaya), ilk vaazını verdiği yer (Sarnath) ve öldüğü yer (Kushinagar)dir.

■ NELER ANLADIK?

1. Budist rahipler neden saçlarını kazıtır ve turuncu ya da sarı elbise giyerler?
2. Budistlerin kutsal saydıkları sembollerin neler olduğunu açıklayınız.
3. Budizm'in, içinden doğduğu Hinduizm ile ayrılan yönlerini açıklayınız.
4. Budistlerin günlük yapılan ibadet ve ritüelleri hakkında bilgi veriniz.

■ BİR SONRAKİ DERSİMİZDE NELER VAR?

Konfüçyanizm

Hazırlayan: Mehmet Zeki GÜLER

